

Ca-Nostra

*** ANY SISÉ.—NÚM. 275 *** SETMANARI POPULAR *** INCA, 6 SETEMBRE 1915 ***

ELS ARQUITECTES DE DEMÀ

Un conegut meu qui ha promogut dins Mallorca l'«Obra del Art Popular», de que els subscriptors del SOLLER ja deuen tenir notícia, ha rebut d'un mallorquí resident a Barcelona, però que per bé tots vendrà amb el temps a Mallorca, la carta sigüent, que vos transcriu, perquè veïau:

«Amic: Acab de llegir la lletra que hús endreçada obertament En Joaquim Folch i Torres, parlant-vos de l'Obra del Art Popular de que vos li e-hu oferit l'iniciament dins Mallorca.

«No puc restar callat davant l'admirable consolació qu'és, per a nosaltres mallorquins, la publicació d'aquesta lletra tota plena de saludables emanacions d'Art, plena de les nobles franqueses que sols poden sortir d'un cor amarat de les d'arors reposades del classicisme i de les aigües corrents de la tradició.

«Seria, ara, un desagraïment dels més monstruosos, per part nostre, si no comencassem a sembrar espés espés per tot Mallorca les llavors de la renovació en l'Art, no sols en lo que pertany a l'Arquitectura sino també a ses demés branques.

«Es Mallorca mateixa la que està demanant amb veu desconsolada la transformació de la nostra vida, de la nostra manera d'esser. Es Mallorca la qu'està cançada ja del nostre pobre caràcter, sobretot del caràcter dels mallorquins de Ciutat; és ella la qu'està empagada de les nostres profanacions. Ho demana ab la veu del seu mar, del seu vent, de les seves montanyes.

«L'Obra del Art Popular ha de fer conèixer al poble que és lo molt bò que tenim i lo molt dolent que li han fet observar per bò. Es de tot punt necessari l'empeltament sobre la nostra sàvia decapçada, de la sàvia ben-olent de la tradició; dient trevallar l'esperit sobre'ls instints.» El tronc qu'admeti l'empeltament, aquell viurà. El que no l'admeti, més val cremar-lo que deixar-lo viure amb eterna discordança, com a oprobi i record d'aquesta època que vivim, que sols hem de recordar per accelerar les nostres passes i fugir-ne.

«Serveixi aquesta per a donar-vos l'enhonorament per tal iniciament i per encoretjarvos vivament, ja que teniu a la devantera un homo de tanta unció artística com en Joaquim Folch i Torres; i també serveixi per a oferir-me si en qual cosa puc ajudar.

«Encara que això de transformar la fesomia espiritual a una multitud siga cosa de molts anys, de totes maneres hem d'esperar a tastar-ne els fruits que, si Deu, ho vol, donará aquesta gloriosa Obra del Art Popular dins Mallorca.

«Salut.»

¿Que ho heu sentit? Idò ara sipigau que qui així s'explica es un futur arquitecte, de la joventut i talent del qual se pot esperar tot (i no es l'únic en qui podem confiar).

Que'n prenguem nota els pessimistes, i que diguem si tenim raó o no per creure que'l dia de demà serà millor que'l d'avui.

ALANIS DE LA LLUNA.

(Soller)

Les cigales

*Les cigales enfudades
de sentirse bescantar,
d'imprevisores traclades,
malfeyneres, devagades,
no fent res més que cantar;*

*cansades de la cansó
d'aquella comparació
entre elles y les formigues
de treballar tan amigues
per omplir son graneró;*

*un dia determinaren
reunirse en parlament,
y a milenars se juntaren
dintre d'un bosch, y votaren
unànims l'acort següent:*

*«Per acabar les rahons
de formigues y cigales
cigales y cigalons
acordaren plegar ales
y no cantar més cançons.»*

*Vingué l'estiu; recremada
la flor no vivia un jorn,
l'herba s'era ressecada,
y en sent a la mitx-diada
la terra semblava un forn.*

*Los ausells estabornits
s'estaven ben arrupits
en sos nius sense alegria,
y era'l sileci del dia
molt més trist que'l de les nits*

*Les formigues enverades
anaven d'ací y d'allà
seguint los camps y les prades,
y a sos caus desesperades
se'n tornaven sense un gra.*

*«Donchs, què passa?» tothom diu;
y les formigues s'espanten:
«axò no sembla l'estiu
puix si tota cuca hi viu,
¿com les cigales no canten?»*

*Tothom anyorava'l cant
seguit, estrident, vibrant
d'aquell volàtil estol
que ab son zig-zig incessant
salmeja un gran himne al sol.*

*Y conta la tradició
que les formigues feyneres,
llavors entrant en rahó,
foren elles les primeres
en demanar la cansó.*

JAUME COLLEL.

JUNÍPERO SERRA Y EL MONUMENTO

A continuación de la bendición de la primera piedra del monumento a nuestro Venerable, efectuada el 20 del pasado Julio por nuestro amantísimo Prelado, dióse principio a la urbanización de la plaza donde ha de ser montado, reedificando las antiguas columnas de entrada y construyéndose la base fundamental del monumento que en breve será inaugurado sobre ella.

La plaza de Junípero Serra, aunque relativamente reducida, será una de las plazas de las Isla que más llamará la atención por su perímetro regular, circuido por un muro formado con los peldaños de la escalera principal del destruido claustro del extinguido Convento de San Bernardino de esta villa. Se llamó primeramente plaza de la Torre, después de la Constitución y desde 1892 plaza del V. P. Junípero Serra.

Los doce árboles consagrados a otros tantos hijos ilustres de ésta, sembrados en 12 de Enero del que cursamos, sin faltar ni uno solo a la patriótica consigna de sombrear la efigie del gran Junípero, yerguen majestuosos sus copas exuberantes de verdor y lozanía;

los niños y niñas que los apadrinaron en la memorable fiesta del Arbol, los riegan y cavan solícitos como buenos agricultores, y con santa emulación se disputan la primacia de su buen apadrinado.

Todo se dispone y encamina a halagüeños resultados. Los trabajadores, así del campo como artesanos, contribuyen a las obras, ora trajinando grava y piedra de las canteras, ora trasportando enormes bloques de manganeta de Porreras. La Compañía de Ferro-Carriles, por generosa disposición de su dignísimo y respetable Director, don Guillermo Moragues, cede el 30 por ciento de rebaja en los trasportes de cuanto afecta al monumento.

Hay, contigua a la del P. Serra, otra plaza de mayor cuantía y digna por cierto de radical urbanización. Quitando la arcaica noria y abrevaderos públicos que, hablando en plata, son una irrisión en pleno siglo XX, y sustituyéndolos por otro adelanto moderno en su fin y especie, se conseguirán dos cosas importantísimas: ornato y cultura, y local espacioso y adecuado para abastos y demás que tenía lugar en la plaza del Venerable.

Entonces, y fantaseemos un tantico, la estatua del primer español que pisó tierras californianas se erguirá majestuosa entre el culto ambiente de su madre patria, como le mecía cariñosa su tierna madre entre los limpios pañales de humilde y cristiana cuna.

Fijada ya a estas horas la fecha de la inauguración del monumento y en consecuencia de la magna Peregrinación Terciaria que ha de visitarnos en dicha solemnidad, procuraremos hacernos dignos de tan simpáticos huéspedes, poniendo de nuestra parte cuando esté a medida de nuestras facultades, para recibirles; adornaremos nuestras casas y nuestras calles, sin distinción de clases, ni posiciones, a fin de convertir nuestro pueblo en un jardín de variado esplendor. El que no se sienta petrense, Terciario, hijo primogénito de la Virgen de Bonany y hermano del P. Serra en tan gran solemnidad, bola negra y que desierte, antes que exponerse a ser la cáustica comidilla de propios y extraños.

FRANCISCO TORRENS, PBRO.

Petra, Agosto de 1913.

Els que no treballen o treballen inutilment

II

Hem vist com la ambició de viure del presupost del Estat ompl les oficines de gent que no treballa. Ara afegimhi a aquests tots aquells que sensa allistar-se a n'aquesta gran llegió de la burocracia han trobat la manera de viure amb la esquena dreta.

Fora curiós ferne un estudi; crec que trobariem medis molt enginyosos de viure sensa treballar.

Els uns viuen del robo mes o menys enginyós, entenent per robar lo pescar els cuartos dels altres contra la voluntat del qui's té.

Per tot arreu hi ha remats de lladres reconeguts i altres que'n son pero nols han mai atrapat amb les mans a la bossa del vehi. Desde'l lladre mes o menos fi, fins el trinxeraire mes o menys senyor caben an aquesta classe.

Altres saben embaucar la gent i'ls fan saltar els cuartos de bon grat. Aquí hi podriem posar els curanderos, els xerraires de plaça, els jugadors, etc. Entre ells n'hi ha tot un estol que's dediquen a explotar als obrers enfilantse a la seva esquena i pujant potser no mes que fins una presidencia de una societat obrera, potser fins al grau més alt de la burgesia adinerada.

Altres, i son els més ignocents, demanen i saben obtenir, busquen i troben, truquen i se saber fer obrir: arrencleremhi aquí els vagos que demauen almoina sense necessitat, els sablistes, els que diuen que fan negocis amb els diners dels altres, etc.

N'hi ha que sencillament no treballen perque no'n tenen necessitat i aquí hi caben desde el ric que no més pensa amb disfrutar fins el que té un modest passament i's passa la vida pels cafés i pels carrers del poble i té entrada de gos a tots els portals.

Amb axó creix i creix la llegió dels que no treballen a un número incommensurable. ¿Qui'ls contarà?

Si a tots ells aplicassim la dita de St. Pau, qui no treballi no mengi no hi ha dupte que ompliríem els cementiris de morts de gana, i en el món hi hauria pa de sobres pels que quedarien.

J. R.

De «L'Apata»

TEMAS

Aquex es el títol d'un llibret qu'acaba de publicar, estampat a nostra imprenta, el laboriós Mestre de Llubí, D. Juan Vidal. Tennen per obgete aqueis temes tenir materia adecuada per traduir de mallorquí al castellà els alumnes de les escoles de Mallorca. N'hi ha de tota classe: de morals, de historia, de física, de patriotisme etz. figurant an ells les coses principals de Mallorca.

Vegen nostres llegidors, uns quants qu'en publicám, sens escullir, els primés que mos han vengut davant:

«Un bon militar ha d'essè molt valent i ha d'estimà moltíssim la seu patria. ¡Cap covart es estat mai admirat!

Els pererosos moren casi sempre pobres. Es trebai enriqueix, enforteix i ennobleix. S'exercissi corporal es indispensable perque una màquina que està aturada sempre, se roveia. Setcés de trebai es perjudicial perque una màquina que trebaia massa, se gasta aviat.

Ses mosques que pareixen animals perjudicials per lo que molesten son molt útils. Si no hei havia mosques ¡Deu sab quantes mallaies tendriem! Perque molts no saben que ses mosques se mengen mils d'animalets in-

visibles, molt perjudicials per la salut que hei ha a s'aire.

Jo trob que no hi ha patria com la meua patria, mare com sa meua mare, esposa com sa meua, ni fiis com els meus fiis...

¿Som un egoista? Idò milló.

Tots els qui están a presili per lladres comensaren per robà coses insignificants, com un eubercoc, una estampa o un centim, y acabaren per robà coses de molt de valor. ¡Fius meus, no toqueu mai res a negú! Si per desgracia vos veis necessitats demanau limosna, que aixó no es cap delictel!

A demunt sa tomba d'nn ignorant hei es-crigué un sabi: «Aquí geu mort un homo que visqué sense sabre perque vivia».

Es sabre engendra la convicció.

La força de s'homo antigament valia molt, pero avuy no serveix per res.

Amb parpal o una corriola un homo tot sol alça grans pesos.

Es vapor i s'electricitat mouen qualsevol pes.

La ciencia se pot dir que sustitueix a sa força»

La situació viti-vinicola a Fransa

Ab motiu de les alarmants noticias publicadas per la orenpsa espanyola, respecte a la cullita de ví en aquesta Republica, creyem oportú donar á coneixer a nostres viticultors la verdadera situació actual, pera evitar que per una mala ó equivocada interpretació de de ditas noticias, sufreixi pérduas lamentables nostre comers de vins y la viticultura espanyola en general.

Los articles oficials y particulars publicats tenen sols per obgete impedir l'espectacle trist y vergonyós, que's presenta desde fa varis anys, de veure en los carrers d'aquestas poblacions mils de veramedors espanyols, que atrets amb enganys, se troban sense treball y en la més gran miseria, sollicitant la caritat y la repatriació.

Encare que es molt difícil pronosticar lo resultat de la cullita vinenta, no obstant, convé no ignorar pera formar en un càlcul aproximad a lo següent: Fransa posseheix més de milió y mitj d'hectareas de vinya, las mallas no han atacat més que certas regions, per consegüent, lo mal no es general. L'estok comercial francés es de més de 13 milions. La última cullita va ser superior en 12 milions i mitj á la anterior. Lo consum es menor en 2 milions al del any últim. Lo preu del ví inferior el del any passat per la mateixa época.

Las rahons esposadas son pera demostrar, que encare que la pròxima cullita sia reduhida, no obstant l'estok existent la aumentará en alguns milions d'hectolitres.

La especulació comercial que ve fentse desde fa dos o tres anys, dificulta la marxa regular dels negocis y será causa de serios disgustos en lo pervindre.

BOLLETI COMERCIAL

Preus que retgirem a nostro mercat.

	Pessetes
Bessó	a 142.50 el quintá.
Blat	a 18.00 la cortera.
Xexa	a 18.50 id.
Sivada	a 9.50 id.
id. forastera	a 9.00 id.
Ordi	a 10.50 id.
id. foraster	a 9.50 id.
Faves pera cuinar	a 20.00 id.
id. ordinari	a 19.00 id.
id. pera bestia	a 18.00 id.
Blat de les Indies	a 14.50 id.
Fasols	a 00.00 id.
Monjetes de confit	a 37.00 id.
I. Blanques	a 40.00 id.
Siurons	a 00.00 id.
Porcs	a 00.00 el quintá.
Safra	a 3.00 s'uns.
Figues seques	a 00.00 el quintá.
Aubarcocs	a 00.00
Garroves	a 0.00

NOSTROS AMICS DIFUNTS

Dilluns, a mitja nit, morí sa Madona Francin'Aina Llobera, mare del amic sacerdot, Mossen Joan Coli, després d'haver rebut l'Éxtrema Unció i la Bendició Apostòlica, puis sa penosa malaltia l'impedí rebre la comunió per viàtic.

Set anys feia que Deu nostro Senyor l'aprovava amb sa malaltia que la se'n ha duita, i que ella sufría amb una resignació i alegria que encantava a tots els qui la rodetjaven; fins el metex metge, li aplicava penosos medis de conservació que no hauría aplicat amb tanta constancia a altres malalts que no haguessen tenguda la seua fortaleza cristiana, i la seua alegria i bon humor en mitx de les seues penes.

Era mare d'una numerosa i avenguda familia que'n son temps sabé agom-bolá amb diligencia i fortaleza; era una d'aquelles dones que cerquen llana i llinet per arropà'ls seus i que provà que'l trebai era bò i fruiter i no menjà'l pa de balde, segons el tipo de la dona forta que fa'l llibre de la Sabiduria.

El seu cadáver es estat traslatat en creu alçada al cementeri de nostra Ciutat, celebrant-se, en sufragi de la seua ànima, suntuosos funerals consistents amb matines o oficis de difunts i moltes misses cos-present.

A tots els actes funebres hi ha assistida moltíssima concurrencia.

Rebia Mossen Joan, i sos germans i germana i demás familia, nostro afectuós condol i gaudesca de la gloria eterna l'ànima de la Difunta per qui tendrem oracions i pregaries per si acàs está en lloc d'expiació.

En las actuals circuntancias deben aconsejarse a nostros culliters y exportadors, molta prudencia pera no deixarse impresionar ab noticias fantásticas doncs lluny d'obtenir majors beneficis, podrian donar ocasio a Italia y Grecia pera felshi la competencia.

16 Agost 1913.

LLUIS ARIZMENDI

(Art del Pages)

Noves d'Inca

DESPEDIDA. — Diumenge passat s'embarcà per Barcelona nostro estimat colaborador, D. Miquel Ferrá, arribar de la Universitat d'aqueixa ciutat comptal.

Dies abans de partir la Redacció de «Ca-Nostra» tengué la distinció i l'honra de rebre la visita del distingit literat i excelent poeta, que agraim moltíssim, puix aiximetex es d'estimar una escamesa que costa unes quantes hores de tren amb aqueixa calor qu'entebuna. Parlarem de moltes coses: de la premsa, del *Art Popular* que tant bona acceptació ha tenguda, del regionalisme de Mallorca. El temps va esser curt i no'n tenguem per escloveiar-ho tot. Deu don salut i força a tant bon amic.

VEREMA. — Ja hi ha qualche viticultor que ha comensat a veremar, si be el fruit del pampol el duen d'altres pobles.

La propòsit d'això, crida molt l'atenció que, trobant-nos tant envant, encara no se senti parlar del preu de la verema, indicant aqueixa tardança qu'enguany no tindrà gran demanda.

CAUSES PER ROBO. — An el jutjat de primera Instancia s'instruixen dues causes sobre robos de metles verificats dins el partit d'Inca.

CALOR. — Ell no minva ni gens ni mica, com que'l Sol no vulga entendre que mos trobàm dins el Setembre i que sa hora da minvar els seus rigors estivals.

AGRAIMENT. — El simpàtic i agradivol confrara «L'Apat» copia i se fa seu l'article de «Alanís de la Lluna» que parla de noltros.

Agraim de bon de veres les atencions de que som objecte, per més que no compremem per quin cap heu agafen, si no se té en compte les pastures àrides per ont campen nostros caragols.

PUJADA. — Que tal? Ell el beço ja es tornat enfilar per amunt, va a durs i mitx. Quin tengués una plena!

Escapulons

LO DE D. JERONI ESTADES.

Llegim demunt «El Soller», que D. Jeroni Estades, Director Gerent del Ferro-carril de Soller i Cap de partit conservador d'aquella Ciutat, va esser agraudit per un tal Joan Pons, conserge del Centre republicà, que li pegà a les sordes mentres simulava que'l cridava en tò d'amistat. El Sr. Estades se va defensar, com era natural, i pareix qu'amb sa primera bleida fer furgar terra an el *ciudadà* Pons; i valga que le hi decantaren, que sino hauria sabut que també a la llògica del garrot conservador era més vaienta que la *republicana*.

Noltros protestàm de la agresió an el Sr. Estades, puix que sino teniem l'interés particular d'esser un antic suscriptor de CA-NOSTRA, ens bastaria per posar-nos de part seua, el veure qu'amb los seus afany i prestigi ha sabut donar un gran vol al progrés de Soller, que redunda en millorament de tota Mallorca.

MITÍ CONTRA LA BLASFEMIA.

Com saben nostros llegidors, dia 5 del mes d'octubre vinent, promogut per la Congregació mariana, la Ciutat de Soller va a celebrar un gran mití contra la blasfemia. Les comissions nombrades trebaien que és un gust.

Els oradors que ja s'han compromesos a dirigir la paraula a tal acte son: D. Josep Font, en nom de les congregacions mallorquines; D. Cristofol Magraner, en nom de la ciutat de Soller; Un congregant de Felanitx, D. Rafel Mesa en representació de les joventuts de Navarra; Ivon L'Escop, Apostolat de la Lliga del Bon Mot, acompanyat del jove propagandista Sr. Vidal de Llobadera; D. Joan Trias i Mossen Nicolau Sagesse.

No serán coses de berbes, no.

LLIBRERÍA Carre de la Murta número 5.—Inca.

Derreres Obres Rebudes

EL LIBRO DE LA ESPOSA

EL LIBRO DEL AMA DE CASA

por Pablo Combes; traducción de María de Echarri. Segunda edición.

Era de esperar el éxito de estos libros. No es un estudio *a priori* de lo que debe ser la mujer casada ni el ama de casa, sino un cuadro fiel y viviente de la realidad. Nada de doctrinas, de teorías, de discusiones, sino de hechos palpantes, de condiciones impuestas por la misma naturaleza de las cosas. *El Libro de la Esposa* es que realmente el conjunto de las condiciones que constituyen la felicidad conyugal. No es menos interesante *El Libro del ama de casa*, en sus dos partes, *Organización moral del Hogar Doméstico* y *Organización material del mismo*. Son obras que no deben faltar en ninguna casa.

2 Ptas, en rú lica y 3 en té'a cada tomo.

ES CANS Y SES LLEBRES (1)

Un temps es cans y ses llebres eran amichs corals ferm, carn y unglia: no se dexavan may, sempre los veyen plogats, y may havia un tu per tu.

Una vegada en s'estiu, que se'n anavan a estirarse ses cames y a cercar veroles, cauén a pasar per defora un sa freig ben gran: era casi mitg y amb una aygo lo més estil-lada; f-ya nadera.

Per paga queya un sol que cremava's cul a ses llebres, y es cans que pantaxaven a les totes y me treyen un pam de llengo. A les ho-res ja eran tan bascosos com ara y tan afectats de pegar capficons y posar es cu'ro en remuy.

Axí fonch que, tot d'una que veren s'aygò d'aquell safreig, digueren:

—¿Que mos hi tiram?

—Tirauvoshi voltros, digueren ses llebres,

(1) La'm contaren mos germans Andreu y Martí.

que noltros mos estimam més mirar es bou de sa barrera.

—¿Vol dir mos esperareu axí meteix?

—No'm mancaria altra. Tirauvoshi descansats

—No res, diuen es cans, mos hi tirarem; però mos convé treurermos ses sabates; que si les mos banyam; no mos durarán una roada Les se treuen, les dexan allà devora, y *pa-ta-plum* se tiran tots dins es safreig, y vengun capficons y bones remades y fues dun vent y de s'altre.

Ja hi estaven apler y li xalavan de bona manera. No's temien des temps.

Però ¿que feren ses llebres com los veren descuxdats en so nadar?

Se posan ses sebrates des cans, y ja li han estret pametes me valgan!

Cansats ells de fer es granot, surten des safreig, y ni veren sabates ni llebres.

—¡Ja son aquelles polissones que les mos han preses! digueren fent flamada.

¡Ja porá esser que les paguen cares!

Enrabiats de tot, ja son partits a cercarles

per ferles benes allà hont les trobarian.

De llavò ensa es que's cans no han pogut veure pas ses llebres, y que les cercan com a rabiosos, y, en trobarne cap, s'hi aiuen, y no tenen asaciament fins que les han assolides.

Com les veuen tan ben calsades (1) ab ses sabates que les varen pendre, y qu'ells hajan d'anar d'unglia, el dimoni los se'n du de rabia ja no les ho perdonarán may a sa des safreig Tant meteix va esser massa grossa.

Antoni M.ª Alcover.

CASES PER LLOGAR

Una casa amb un corral a la carretera d'Alcudia, sense número, a unes portes vermeses. Informes: casa número 7 del mateix carré.

MALLORCA N.º 43 se alquila una habitación alta, con balcon, propia para estudiantes, oficinistas ó matrimonio sin hijos. Es muy hermosa y tiene luz y agua; y otra en la **PLAZA DE ORIENTE** n.º 15 de esta Ciudad.

(1) Les llebres tenen els potons plens de pel: d'aquí ve el dir que van calsades, y d'aquí degué néixer aquesta tradició.

Almacenes Montaner

SINDICATO 2 á 10 Y MILAGRO 1 á 11

= PALMA =

Pañería, Sastrería, Novedades para Señora y Caballero, Camisería, Lencería, Mantelería Confección de blanco Géneros de punto, Estatuaria Religiosa, Plata Meneses, Medallas, Rosarios, Objetos para Regalos, Efectos Militares, Uniformes, Gorras, Espadería, Corbatería, Tapices, Alfombras y Cortinajes

LOS MÁS IMPORTANTES DE LAS BALEARES

GRANDES

ALMACENES **SAN JOSÉ**

DE

IGNACIO FIGUEROLA

CENTRAL: Brondo, 7, 9 y 11 - Esquina Borne. 118—PALMA
SUCURSALES: JAIME II, 59 y 61 esquina VICENTE MUT—
BINISALEM calle TRUCH—LA PUEBLA calle MAYOR, 58—
NCA, PLAZA IGLESIA, PALMER.

SASTRERIA. CAMISERIA, CONFECCIONES

Equipos para novios—Corbatería—Bisutería—Mercería—Sedería—
Lanería—Alfombras—Lencería—Géneros de punto—Cortinajes.

OBJETOS PARA REGALOS = = PRECIO FIJO

Aviso Se alquila la casa número 33 de la calle Muntanera de esta ciudad.

Para informes dirigirse á D. Miguel Pujadas.—Abogado.

LLIBRERIA

d'EN MIQUEL DURAN

CARRÉ DE LA MURTA 5.—INCA

SECCIO RECREATIVA

Tenim les POESIES dels autors mallorquins sigüents de Mosen Ribet, d'En Ferrá, (Pare), d'En Tous i Maroto, d'En Penya, (Pare), d'En Mulet i Reinés, de Mossen Miquel Gayá, d'En Garcia Rover, de N'Antonia M.ª Salvá d'En Gelabert i Cano, d'En Maragall, (autor catalá).

Poetes Balears del sigle XIX.—*Lo Joglar de Mallorca* d'En Rosselló (Poetes catalans dels sigles XIII i XIV). les *Obres Rimades de Ramón Lull*.

En PROSA mallorquina tenim: *Rondayes Mallorquines* d'En Jordi des Recó; *Flors de Cart* de Mn. Salvador Galmés; *Aygos Forts* de D. G. Maura; i els *Aplecs* de D. Bartomeu Ferrá.

En *Novel·les Castellanes* tenim existencia de les Biblioteques més renombrades d'Espanya, com son: *Biblioteca Emporium* de can Gustavo Gili; *Biblioteca Patria* de obres premiades; la del *Apostolat de la Premsa* i moltes altres que no están bareiades en sa moral católica.

La Lectura Popular, Biblioteca d'autors catalans que surt cada dijous en quaderns de 32 planes a 10 céntims.

OBRES DRAMÁTQUES pel teatre católic o colegial també'n tenim un bon assolit format de les estenses colleccions publicades per les editorials *La Ormiga de Oro*, *La Salaciana*, *Can Bastinos*, de Barcelona; can *Calleja* de Madrid; i d'altres procedencies.

Vaja, no's pot dir que a Inca, per esser un poble tant poc aficionat a la literatura no se'n puga trobar de sana, bona i barato que no fa mal d'uys ni mal de pits. Es ben segú que dençà que'l mon es mon a Inca no li ha via haguda una existencia venal mes grossa i escullida.